

4) Метода-та на едно систематическо построение изисква още: *да е определение-шо на предметъ-шъ и кжсо*. Първи-тъ сирѣчь положенія на коя да е наука, трѣба да съдържатъ и да отражаватъ отъ себе си, колкото е възможно по много еднакъ идеална простотѣ; и, като се раждатъ естествено отъ некъ едни подиръ други, да могатъ да се разклоняватъ въ свое-то съдържанье. Въобще е забълежено, че който по живо е проникналъ въ идея-та на единъ предметъ, то онъ и по ясно го разбира; а който по ясно разбира единъ предметъ, то онъ и по на кжсо го определя, и по точно го изражава. Слѣдователно, най добро-то определение въ това отношение было бы то, въ кое-то не е възможно ни да се изстърже, ни да се промѣни едно понятие. Оня науки, що се развиватъ по синтетическѣ-тѣ методѣ, иматъ относително кжмъ определение-то, едно важно преимущество предъ опытни-тѣ; а въ оня науки, дѣто единъ предметъ се определя спорядъ аналитическѣ-тѣ методѣ; сирѣчь, по явления-та му, то таково едно определение, составляемо чрезъ опытъ-тѣ, е едно само *описыванье*, кое-то, като нѣма основаніе за да отличи сжщественны-тѣ бѣяцы отъ случайны-тѣ, обьемва въ себе си *постоянно-шо* и *преминующе-шо*; не е слѣдователно въ состояніе да уварди кжсинѣ; освенъ туй, сжпикасванія-та надъ единъ предметъ могатъ съ време да се допжлнятъ съ новы черты и да имъ се измѣни съдържанье-то, никога слѣдователно не ще достигнѣтъ до еднакъ свършенна точностъ. И тѣй, определение-то може да се назове едно синтетическо описыванье, а описыванье-то — едно аналитическо определянье.